

XIV. ÉVF. * 112. SZAM
Cluj—Kolozsvar, 1931
május 21 Csi
5691 ÉV Sz

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929.

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassal
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KULFÖLDI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénzben)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Diszter 2 11 e 8

Gorombáskodik az aradi disszidens

Az aradi Schütz doktor által „szankcionált” Ellenék Spectátora előbb csak felháborodott az Országos Zsidó Párt megalakítása miatt és a demokráta liberális és a kisebbségi elv szellemében szükségesnek gondolta a zsidópárti mozgalom csirájában való elfojtását. Nem tulajdonítottunk nagyobb fontosságot a „vezéreknek” — mint amennyit hivatalos vezércikkirő cikke érdemel. Az azonban, hogy az aradi disszidens professzor, dr. Krenner már gorombáskodik, válaszolunk kell, különben még azt lehetné a tanár ur, hogy katedrai bölcseségeitől hasravágódtunk és a méltó büntetések kijelölésére helyezésétől a némaságra megrémültünk.

Kerülni akarunk minden polémiát körül jövő illetéktelen beavatkozásokkal, de a magyar párt ellen évekel ezelőtt frontot szervező dr. Krenner a magyarságot úgy akarja magát rehabilitálni és érdemeket szerezni, hogy a „szívén nőtt aradi zsidókat” akarja szállítani az erdélyi és bányási zsidóság lemondására és megbélyegzése árán — nem hagyhatjuk szó nélkül.

Essen hát magára Spectátor, ha tulajdonképpen a célon. És ne okoljon bennünket, ha a magyar párt megköszöni a fogadatlan kator rossz szolgálatait, mert az a győződésünk, hogy Krenner dr. és az ellenék többet ártott a zsidóság ellen, mint a kirohanásaival a magyarságot. A „szívén nőtt aradi zsidókat” akarja szállítani az erdélyi és bányási zsidóság lemondására és megbélyegzése árán — nem hagyhatjuk szó nélkül.

Essen hát magára Spectátor, ha tulajdonképpen a célon. És ne okoljon bennünket, ha a magyar párt megköszöni a fogadatlan kator rossz szolgálatait, mert az a győződésünk, hogy Krenner dr. és az ellenék többet ártott a zsidóság ellen, mint a kirohanásaival a magyarságot. A „szívén nőtt aradi zsidókat” akarja szállítani az erdélyi és bányási zsidóság lemondására és megbélyegzése árán — nem hagyhatjuk szó nélkül.

Mi ez, ha nem politikai szelkaskodás, amit spectatori álneven folytat dr. Krenner a demokráta-liberalizmus felkent bajnoka, aki elvitatja a többszáz ezer fős erdély-bányási zsidóságot ezt a jogot, amellyel ő, Krenner dr. és társai már évekel ezelőtt élhettek. Pedig az akkori reformistákkal szemben mennyi számos és mélyreható oka van minden erdély-bányási zsidónak arra, hogy saját pártjához, az Országos Zsidó Párthoz csatlakozzék, hogy ezzel a párttal vonuljon fel a választásokon és az önálló zsidó listára szavazzon. Ha visszaemlékszik a régi Krenner professzor, hogy miért csinált ő frontot a magyar pártnak és elfogulatlanul megvizsgálja azokat az okokat és cé-

lokot, amikért az önálló Zsidó Pártnak meg kellett alakulnia, akkor be kell ismernie önmaga előtt, hogy súlyosan téved. Igaztalan és türelmetlen, amikor a zsidóságot árulással vádolja, mert az maga akarja vallási, kulturális és gazdasági védelmét, a saját képviselője, a Zsidó Párt utján ellátni és nem kéri és nem várja védelmét a magyar párttól, miután tizenkét esztendő tapasztalatai megértették vele, hogy saját speciális bajainak orvoslását, vallási, kulturális, gazdasági szükségleteinek kiharcolását hiába várja másoktól, de nem is várhatja a magyar párttól.

A magyar párttól nem várhatjuk el, hogy egy zsidó középiskola engedélyezését kiharcolja számunkra, pedig ez nem is olyan kívánság, amely a magyarság érdekeibe ütköznék, hiszen Magyarországon több nyilvános zsidó középiskola is működik. Ki merne arra gondolni, hogy báró Szentkereszthy magyarpárti képviselő ur harcolja ki a román parlamentben a kolozsvári Tarbut középiskola visszaállításának engedélyezését. Vagy ki gondolhat arra, hogy a magyarpárti fegyver alá tartozó Hegedüs Nándor zsidó vallásu magyarpárti képviselő engedélyt kapjon a romániai zsidó diákok szombati írás alól való felmentésének a parlamentben való kikövetelésére, amikor ez nem tartozik a magyar párt fundamentális programjainak közé. Vagy szabad-e elvárni például Gyárfás Elemértől, hogy a zsidó kisegyszintenciák védelméért veredjen, amikor a tönkrejutott székelységért folytatott harc lekötö minden idejét és erejét.

Ime csak néhány példa arra, hogy miért nem bízhatja a zsidóság továbbra is érdekeinek védelmét a magyar pártra és miért csak az Országos Zsidó Párt programjai alapján a parlamentbe küldendő képviselőktől várhatja speciális sérelmeinek orvoslását és a zsidó közösség szükségleteinek kiharcolását.

Krenner professzor ur, ezért vagyunk mi árulók? És ön nem érezte magát annak, amikor egy ugynevezett reformista csoport élén frontot csinált a magyar pártnak és román liberális orientációt hirdetett. Azzal veszélyeztetjük mi a magyarság érdekeit, hogy Willner József helyett iltói Adler Tibor kerül be a parlamentbe? Az iltói Adler Tiborktól félti Ön a romániai magyarságot?

Blaszfémia az, amit Ön csinál Krenner professzor ur és nem a kisebbségi sorban élő demokráta gondolkozásu intellektuel őszinte megnyilatkozása, amiket Ön gorombaságokba csomagolva röpít a zsidóság felé. Az önző, igazságtalan és a feudális mentalitás kiált ki az ön sorából, amely mentalitás előtt a zsidó hétrét görnyedt, megtört volt csupán, viccifigura, akinek megveregették a vállát, mondván: derék ember vagy Mózi, mikor a pénzt kölcsön adod — de gazember vagy, amikor visszakéred. Amíg az ugynevezett magyar zsidóság — az erdélyi zsidóság kis rétege — hangtalanul asszisztált a magyar pártban, addig nem volt semmi baj. De amikor tudatára ébredt, hogy statisztika szerepe van és végre saját képviselőt akarja a parlamentbe küldeni, akkor áruló és ellenség. Amikor öt évvel ezelőtt ráeszmélt, hogy a magyar párt nem az a párt, amellyel ön együtt haladhat, hát bátran frontot csinált. Pedig ugye milyen nagy a különbség az ön akkori egyéni felfogása, célkitűzései és a zsidó közösség egzisztenciális érdekei között.

Urnvédő gárdákat szervez az ellenék a választásokra

Egyik párt sem lelkesedik a választásokért: a liberálisok passzívek, az ellenék el van keseredve a választási terror miatt. Ujabb kémszervezetet fedeztek fel Beszarábiában

Bucuresti-Bukarest, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti lapok egyöntetű megállapítása szerint soha még ilyen nehéz körülmények között nem készült választásra az ország, mint most. Még a kormánypárt emberei között is vannak olyanok, akik elismerik, hogy kár volt az országot a mai súlyos helyzetben kitenni a választásokkal járó megrázkódtatásoknak. A Regátban a verekedő bandák tovább operálnak és újabb jelentések érkeznek arról, hogy adminisztratív intézkedések is gátolják a szabad választási propagandát. A demokratikus lapok energikusan követelik, hogy a kormány lépjen közbe, toroljon meg minden kilengést és jelentse ki, hogy a választási deliktumokért ezuttal nem fog amnesztiát adni.

Maniu urnvédő gárdákat akar szervezni

Az „Adeverul” szerint egyik párt sem készülnek túlságos lelkesedéssel a választásokra. A kormány párt elánját lefékezte az a körülmény, hogy a kormány csak ma hozta nyilvánosságra a jelöltek listáját. A listák összeállítása sem olyan, hogy alkalmas volna különösebb lelkesedés kiváltására. Egyrészt a jelöltek nagyrésze ismeretlen a választók előtt, másrészt pedig igen kevés közöttük a szellemi, vagy politikai sullyal bíró egyén. Az ellenéki pártok körében viszont általános az elkeseredés, annál is inkább, minthogy a választások szabadsága nem látszik biztosítottnak. Az ellenék szerint feleledni látszanak az örökre eltemetettnek hitt avereszkánus és liberális választási módszerek, gátló közigazgatási intézkedésekkel, ahol e nincs, verekedő bandákkal és az ellenék jelöltjeinek csendőrposztról csendőrposztra való kísértetésével. Végül az ellenék az urnák épségét sem látja biztosítottnak. Hír szerint Maniu azt javasolta, hogy szervezzenek meg urnvédő-gárdákat.

A választási harc egyébként tulajdonképpen a kormány és a nemzeti parasztpárt között zajlik le. A többi

kispártok arra kénytelenek szorítkozni, hogy szekundáljanak ehhez a küzdelemhez, amelyet mindkét részről a legnagyobb élességgel s a legkiméletlenebb eszközökkel folytatnak. A liberálisok a kormánylisták árnyékában húzódtak meg, de általános vélemény szerint föltöbbszajnálják, a kormányval kötött kartell, emaitt ugyanis nem tudják a párt javára gyümölcsöztetni a nemzeti parasztpárt utolsó eszterdejé alatt ujjolag feléledt népszerűségüket.

Argetoianu felfüggesztette a csendőrségi törvényt?

Az „Adeverul” szerint Argetoianu bizalmas rendeletet intézett a csendőrküldetkekhez közölve, hogy a csendőrségi törvényt felfüggesztette. A lap élesen támadja emiatt a belügyminisztert.

A lap tudnivaló, hogy Maniu javasolni fogja, kössenek az összes ellenéki pártokkal megegyezést, amelynek értelmében valamennyien együttesen fognak öröködni a választások szabad lefolyása fölött és együttes erővel fognak meghiusítani minden olyan kísérletet, amely a választók akaratának szabad érvényesülése meghiusítására irányulni. Maniu ilyen értelmű megegyezést kötött Gogával Erdélyre nézve és ezt a megegyezést kiterjesztik az ország minden részére és valamennyi ellenéki párt. Szó van arról is, írja a lap, hogy a nemzeti parasztpárt vezére kihallgatást fog kérni a királytól, aki előtt aggodalmának fog kifejezést adni ama tünetek fölött, amelyek a tiszta és szabad választásokat befolyásolják.

A központi választási iroda közlése szerint az illetékes járásbírók az a szavazócédulákat a választás előtti napig kiszolgáltattatni tartoznak, azok a választópolgárok, akiknek szavazócédulájára nincsen rávezetve, hogy melyik szavazási körletben szavazzanak, a szavazási igazolványt kiszolgáltató járásbíróstól követelhetik ennek a rávezetését.

gázol a kisebbségi sorsközösségben élő saját életlehetőségeiért küzdő zsidóság legelembb jogaiba.

Ezeket kellett elmondani, hogy ön is, a Schütz doktorok is, de az aradi zsidók és Erdély-Bányáság egész zsidósága is tisztán lásson.

És még egyet, professzor ur: Ön meg szokta, hogy a haszontalan diákokat büntetéssel fenyegette meg. Valószínűleg legutóbbi cikke is ezért végződik azzal a súlyos fenyegetéssel, hogy a „keresztény magyarság majd kirózza a székevénnyekre méltó büntetését”. A Zsidó Párthoz csatlakozott zsidókat még ez a terror sem fogja eltéríteni elhatározásuktól.

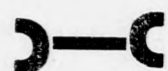
Professzor ur is szokta talán idézni a történelmet Nagy Frigyesről, aki botjával püfölve kergetett az uccán egy gyereket, folyton kiabálva: „Szeretned kell engem, szeretned kell!”. Nagy Professzor Ur, nem az ön fenyegetéseim keresztül vezet az ut az egymást segítő erőknél összefogásához.

redetés
Butort, szón
porcellánt, ü
fram Ianu 3.
elő, egy vidéki
je, több éves i
őta egy most
l, szeptember els
és román level
bizonyítványokkal
at „Lelkiismeret
ájus 17-én Reg. Fe
Elsőrendű házi
ra is. Pontos kis
felveszünk. Szí
utsch.
oba, különbejár
l kiadó. Calea Reg
ét udvari üzlethe
aktárnak kiadó. W
rdékfesztőbb olv
y
s császá
iratai
EMBEREK
ÉVEKBŐL
helyett 46 lej
t könyvosztál, ába
vagy bélyeg ellet
ntes szállítás

**NE KIVÁNJÁ IN-
GYEN A LAPOT,**
mert nekünk is
pénzbe kerül
Sürgösen küldje be előfizetési hát-
ralékát az „UJ KELET“-nek

A regátban, Beszarábiában és Bukovinában is benyújtották a Zsidó Párt jelölő listáit

Az erdélyi pártvezetőség felhívása a zsidó választókhöz

Vasárnap nagygyűlést tart Kolozsváron a Zsidó Párt

Az O. Zs. P. tartományi vezetősége örömmel közli az erdélyrészi zsidósággal, hogy a regáti, erdélyi, beszarábi és bukovinai megyékben jelölőlistáinkat letették és valamennyit a törvényszéki elnökök el is fogadták. Hiszünk, hogy ez a tény meg fogja erősíteni zsidó szavazóinkat abban a törekvésünkben, hogy jelölőlistáinkat diadalra vigyük. Ha szinte emberfeletti is mondható ez a teljesítmény, hogy minden előkészület nélkül 8 nap alatt sikerült az O. Zs. P. erdélyrészi megyei tagozatait kiépíteni, úgy ez legjobb bizonyítéka annak, hogy ezt a sikert a zsidó választók önzetlen odaadásának és támogatásának köszönhetjük.

Jóleső örömmel könyveljük el, hogy Erdély minden körzetében kiküldöttjeink szeretetteljes és testvéri fogadtatásra találtak és biztosítjuk választóinkat, hogy a központi szervezet ezután is figyelemmel lesz a megyei körzetek igényeire.

Nem tudunk tökéleteset alkotni, hibák vannak még, de jóindulattal és jóakarattal kifogjuk küszöbölni a ma hibáit, hogy szervezetünk igazi kifejezője legyen az erdélyi zsidóság akaratának.

A tartományi vezetőség ezúton közli a többi országrészek zsidóságának hozzánk intézett testvéri üdvözlését, akik hasonló lelkesedéssel eltelve dolgoznak listánk sikere érdekében.

Meg vagyunk győződve, hogy az önálló zsidó lista letételének ténye új fejezetet fog jelenteni a romániai zsidóság életében. Törletlen hittel, akarattal megyünk bele a választási küzdelembe és reménységgel várjuk listánk győzelmét.

Elvárjuk, hogy minden egyes zsidó szavazó teljesíteni fogja kötelességét. Az Országos Zsidó Párt erdélyrészi tanácsának nevében:

Dr. Fischer József
elnök

Dr. Klein Miksa
ügyvezető alelnök

Jámbor Ferenc
főtiszt

A megyei tagozatok sürgős feladatai

Az Országos Zsidó Párt tartományi vezetősége az idő rövidségére való tekintettel az Uj Kelet útján hívja fel az összes erdélyi megyei tagozatok elnökeit és a helyi tagozatok vezetőit arra, hogy minden egyes választókerületben, választói körzetben két-két bizalmi ember részére a szükséges igazolványokat a törvényszéki elnöktől szerezzék be. A kérést a megyei tagozat elnöke adja be, amelyben meg kell jelölnie a bizalmi emberek nevét, lakóhelyét, uccá elvezetését és gondoskodnia kell az igazolványok kivételéről. Bizalmi emberül csak olyan választót hozzanak javaslatba, akik a román nyelvet szóban és írásban bírják és szükség esetén kontesztációt készíteni is képesek legyenek.

Utasítjuk a megyei vezetőket arra is, hogy a jelölőlistán szereplő képviselőjelöltek részére a szükséges igazolványokat a törvényszéki elnöktől szerezzék be.

Felhívjuk a megyei vezetőket figyelmét arra, hogy minden egyes körzet vezetőségét utasítsák a legerőteljesebb propaganda keresztyélvételére, hogy ne legyen egyetlen zsidó sem, aki a szavazójegyet ne váltaná ki. Bármilyen akadályt, amely lehetetlenné tenné a szavazó-jegyek kivételét, kérjük velünk sürgőnyileg közölni.

Az ifjúsági szervezetek utasítjuk arra, hogy házról-házra járva ellenőrizzék a szavazójegyek kiváltását szavazóinknál. Mivel a közbeeső ünnepek miatt a tartományi vezetőség kiküldöttjei az egyes kerületeket nem kereshetik fel, ezért a központi propaganda csak az ünnepek után fogja kezdetét venni, amikor is a

megyei tagozatokat táviratilag fogjuk értesíteni érkezésünkről.

Addig is kötelességévé tesszük összes jelölteinknek és tagozatai elnökeinknek, hogy időt és fáradságot nem kímélve, adják meg a szükséges felvilágosítást szavazó-tömegeinknek, hogy célunkat elérhessük. A tartományi vezetőség elvárja minden egyes zsidó szavazótól, hogy kötelességét teljesíteni fogja nemcsak azzal, hogy ömaga kiváltja szavazójegyet és azzal listánkra leszavaz, hanem azzal is, hogy ellenőrizni fogja mindenki a szomszédját a tekintetben, hogy eleget tett-e kötelezettségének.

A tartományi vezetőség nevében:
Dr. Klein Miksa ügyvezető alelnök.

A kolozsmegyei pártvezetőség jogvédő szervei

Az O. Zs. P. kolozsmegyei vezetősége tudomására hozza a zsidó választóknak, hogy dr. Weisz Jenő, dr. Goldner Mihály és dr. Glasner Izsák helyi ügyvédek kérték fel, hogy álljanak rendelkezésére a zsidó választóknak tekintetben, hogy ha bármelyiknek a szavazójegye kiváltása körül valamilyes nehézsége támadna, hogy őket a szükséges jogi segítséggel ellássa. A megyei elnökség ezúton is újra felhívja a zsidó választókat, hogy a kir. járásbírósnál szavazó jegyüket váltásák ki.

Dr. Kertész Jenő
a megyei tagozat elnöke

A regáti, beszarábi és bukovinai jelölőlisták

Bucuresti-Bukarest, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Részletesen közöltük az erdélyi megyékbe benyújtott jelölőlistákat. Erdélyben már mindenütt megtörtént a listák benyújtása. A Regátból, Beszarábiából és Bukovinából a listákra

vonatkozólag a következő jelentéseink vannak:

Bacau: Dr. Stern Adolf, Bukarest. Elje Mendelssohn, L. Mizrachy ügyvéd, dr. Löbel S., B. Littmann ügyvéd.

Szinkör Mozdó

bemutatja a legjobb zenés, énekes, táncos vigjátékot

A négy pajtás

című 13 felvonásos filmklagert, amelyben JANET GAYNOR egyik legjobb művészi alakítását produkálja s vele CHARLES FARRELL tehetségének egészen új oldaláról mutatkozik be. A zene városában, Bécsben hónapok óta páratlan sikerrel fut ez a pazar kiállítás film. A SZINKÖR MOZGÓ a legolcsóbb hangos premiermozgó, amellyel másora is elsőrendű.

Női, férfi ruhákat szintelenit, fest tisztít

CZINK, Cluj

Ez a Zsidó Párt jele

Erre a jelre szavaz minden öntudatos zsidó választó!

Braila: Listavezető dr. Stern Misu (Bukarest).

Baia: Listavezető Elje Mendelssohn (Jasi).

Botosani: Misu Weismann (Bukarest), dr. Rohrlch S. Spothheim Grosz, dr. Walter Abeles.

Covorlui: Dr. Stern Adolf (Bukarest), dr. Feigin Pinkász, Klein L. Mózes, dr. Borstein, Mayer Segal ügyvéd, N. Benvenisti ügyvéd, dr. Herskovits Alfred.

Dorohoi: Dr. S. Singer (Bukarest), dr. W. Abeles, dr. Rabinovits, Abra. Jaeger.

Fälciu: Strauch (Bukarest), Benvenisti (Bukarest).

Jasi: Dr. Stern Adolf, dr. Avram Isac, Kelpner Boris ügyvéd, Buchmann Idel, Braunstein mérnök, Smiel Hersch, Grünberg Moldovan, Beno Marcus ügyvéd.

Ilföv: Dr. Stern Adolf, dr. Fischer Tivadar, dr. Bauberger R., dr. Stern Misu, Misu Weissmann, I. M. Gottlieb mérnök, Frenkel E. gyógyszerész, Blumenfeld Pinkász, dr. Loebel Simon, L. Mizrachy

Ugyvéd, M. Segal ügyvéd, Weinberg Vera ügyvéd, Rosenberg L. mérnök, Osies Avram, A. B. Littmann, dr. Feldermann Alfons, dr. L. Rosenberg, Lazar Lazarescu, M. Abramovits, M. Benvenisti.

Neamtu: Misu Weissmann ügyvéd (Bukarest).

Prahova: Listavezető Mandi Bresis.

Putna: Dr. Bauberger (Bukarest), M. L. Klein, L. Mizrachy ügyvéd, M. Segal ügyvéd, G. I. Gruberg.

Roman: Dr. Stern Misu (Bukarest), Mendelssohn Illés, Katz Lázár, B. Friedmann ügyvéd.

Tecuciu: Listavezető dr. Stern Mihály (Bukarest).

Vasliu: Dr. Avram Izsák (Jasi), Polie-mann, Beno Marcus, Kelpner.

Craiova: Listavezető dr. Rosmann.

Tutova: Listavezető Benvenisti M. (Bukarest).

Bukovina

Cernovic: Dr. Mayer Ebner, dr. Singer Buchard Doreger, Aron Feder, dr. Max Diamant.

Suceava: Dr. Mayer Ebner, dr. Abraham Schaerf, dr. Mayer Teich.

Radauti: Dr. Mayer Teich, Teodor

Weisselberg, dr. Abraham Schaerf, dr. Brender Hermann.

Cämpulung: Dr. Manfred Reifer, Mörice Geiger.

Storojineti: Dr. Mayer Ebner, dr. Manfred Reifer, dr. Erven Mencer.

Beszarábia

Bálta: Zierelsohn főrabbi, Michel Landau, dr. Mayer Ebner, I. Lerner, dr. Gurfel, Libsohn.

Tighina: Zierelsohn főrabbi, Misu Weissmann (Bukarest).

Soroca: Listavezető dr. Fischer Tivadar.

Hotin: Listavezető Michel Landau.

A többi megyék listáit lapunk legközelebbi számunkban fogjuk közölni.

Vasárnap nagy választási mitinget rendez Kolozsváron a Zsidó Párt

Cluj-Kolozsvár, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Zsidó Párt választási kampányának során a kolozsmegyei tagozat vezetősége is szükségessé látta, hogy nagyszabású mitinget ismertesse a Zsidó Párt választási programját. Az a lelkesedés, amely a zsidóság minden rétegében megnyilvánult a Zs. P. zászlóbontása után, kötelezővé teszi a pártvezetőség számára, hogy ismertesse választói előtt azt a programot, amely az össz-zsidóság szociális és kulturális érdekeit foglalja magában.

Vasárnap délelőtt féltizenegy órakor

az Építők munkás-otthon nagytermében rendezik meg a kolozsvári tagozat nagyszabású nagyérdemű mitingjét, amelyen a párt hivatott vezetői fognak beszédekkel intézni a zsidósághoz. Minden kolozsvári zsidónak kötelessége, hogy megjelenjen ezen a mitingyen és ezáltal is kifejezze bizalmát a Zsidó Párt törekvéseivel szemben. Kolozsvár zsidóságának ünnepe kell, hogy legyen az a nap, amikor politikai érettségének adhat kifejezést azzal, hogy minél nagyobb számban vonul fel a Zsidó Párt nagygyűlésére.

Fizetésektelen a Kolozsvári Iparosok Bankja

Cluj-Kolozsvár, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A gazdasági krízisnek újabb szomorú eseménye van a kolozsvári piacon. Tegnap a kolozsvári Iparosok Bankja bejelentette a kolozsvári törvényszéken fizetésektelenséget. Az Iparosok Bankja, mely évtizedes pénzügyi Kolozsvárnak, egyike volt a piac legszilidabb kisbankjainak, mely az érdeklőrebe tartozó kisiparosság számára nagyfontosságú hitelnyújtást jelentett. Az Iparosok Bankjának fizetésektelenségével, a kolozsvári, amugy is a krízis legmélyén vergődő kisiparosság pénzügyi helyzetét még inkább megnehezítette, ami kétségkívül éreztetni fogja hatását az üzleti élet többi ágaiban is.

A törvényszékhez benyújtott fizetésektelenségi kérdésben a bank az új kamattörvénynek tulajdonítja megindulását. A kisbankot megrendítette az, hogy az új kamattörvény következtében eszközölt betétkamati leszállítások

nyomán a bankot a betétesek megrohanták. Emiatt kénytelen volt fizetéseit megszüntetni. Az intézet passzívái meghaladják a 3 millió lejt, ennek ellenére a bank hitelezőinek 100 százalékos kielégítést ajánl fel.

Az Iparosok Bankja a hitelezőkkel való kiegyezés után felszámol.

—A francia textilgyári munkások száz százalékban eleget tettek a sztrájkparancsnak. Párizsból jelentik: Boubaixben és Tourcoingben a francia textilgyári munkások most már száz százalékban eleget tettek a sztrájkparancsnak. Néhány üzemben csak elenyésző számú belga munkások dolgoznak, akik esténként hazatérnek belga területre és akik a redukált bért is megfélemlenek tartják a belga kereseti viszonyokhoz mérten s azért, mert a belga határvidéken az élet olcsóbb, mint Franciaországban.

Az E ülésén

Litvinovnak m

Zalesk együttm

Hende

Genf, május 20. illetőleg az E. olyan szenációja van, amelyhez több, mint tíz év akadt. Tudvalevő ország nem tagja az Európa-bizottság lépett be. Valahányszor megjelentek tetszői értekezlet polgári és kap demonstráltak, részv hangon, hogy a szót.

Annál meglepőbb hang, melyet Litvinov biztos pendített m. ülésén. Litvinov, térsően — igen barzáta a polgári E. jes jóindulatáról zációsabb azonban gyel külügyminiszter udvariasságát is választott.

Litvinov mindent dött a szovjetnek a meghívásáért, majd szerte dúló válságt egyedül a szovjetbe virágzás. Kétségtelen now — a szovjetnek világkrízis enyhülője

A világkrízis okainov rámutatott a követő békeszerződés továbbá az aranytársa re, az aranytartalékására és a védőváltására.

Vélekedése szerint mognak megegyez Szovjet-Or

ami mindkettőjük s sitana. — A szovjet fennhangoztatta Litvinovni kell. Ma, amikor mint volt és amikor építésben egyre nag előre, még inkább kapitalista államok megvalósítsák és a dasági együttműködés

A preferen

Litvinov elleni szert, amely csak b szesit mesterséges rendszer — mondott államok együttműködés egyes államsoporttani egymással.

— Ha valóban m a nemzetközi egydotta Litvinov — a ni az államok között olyan szerződéseket kizárják a támadás

— A mai európai lönös erővel sújtja ezért sok helyen társégeket idéz elő.

A kapitalisták az válság egyetlen ok

Oroszorszá

és egyáltalában a azonban ellentmon kereskedelmi mérleg hogy Oroszország j játszik és játszott kedelemben.

Ha a volna

A cárizmus fenn helyzet még súlyosa

Az Európa-bizottság tegnapi ülésének különös pikantériája

Litvinow szerint a kapitalista államoknak meg kell egyezniük a szovjettel

Zalesky szerint a kapitalista államok együttműködést akarnak Oroszországgal

Henderson nagy beszéde az európai válságról

Genf, május 20. A népszövetségi tanács, illetőleg az Európa-bizottság ülésének olyan szenzációja, illetőleg pikantériája van, amelyhez fogható a Népszövetség több, mint tíz éves fennállása óta nem akadt. Tudvalevő, hogy Szovjet-Oroszország nem tagja a Népszövetségnek és az Európa-bizottságba is csak nemrég lépett be. Valahányszor azonban delegátusai megjelentek egy-egy európai nemzetközi értekezleten: minden szavukkal a polgári és kapitalista Európa ellen demonstráltak, rendszerint olyan agresszív hangon, hogy meg kellett vonni tőlük a szót.

Annál meglepőbb most az a váratlan hang, melyet Litvinow, orosz külügyi népbiztos pendített meg az Európa-bizottság ülésén. Litvinow, a régi tradícióktól eltérően — igen barátságos tenorban kritizálta a polgári Európát, sőt a szovjet teljes jóindulatáról biztosította. Még szenzációsabb azonban az, hogy Zalesky lengyel külügyminiszter még a Litvinow udvariasságát is tullicitáló hangnemben válaszolt.

Litvinow köszönetet mond

Litvinow mindenekelőtt köszönetet mondott a szovjetnek a konferenciára történt meghívásáért, majd rámutatott a világszerte dúló válságra, amellyel szemben egyedül a szovjetben áll fenn gazdasági virágzás. Kétségtelen, — mondotta Litvinow — a szovjetnek is érdeke, hogy a világháború enyhüljön.

A világháború okainak keresésében Litvinow rámutatott a világháború és az ezt követő békeszerződések romboló hatására, továbbá az aránytalan katonai költségekre, az aránytalanul rendszertelen elosztásra és a védővámokra.

Végezetül a kapitalista államoknak megegyezésre kell jutniuk Szovjet-Oroszországgal,

ami mindkettőjük számára előnyt biztosítana.

— A szovjet fennállása olyan tény — hangoztatta Litvinow, — amellyel számolni kell. Ma, amikor a szovjet még erősebb, mint volt és amikor a gazdasági újja építésben egyre nagyobb léptekkel halad előre, még inkább ajánlatos, hogy a kapitalista államok ezt az álláspontot megvalósítsák és a szovjettel békés gazdasági együttműködésre lépjenek.

A preferenciális rendszer ellen

Litvinow ellenzi a preferenciális rendszert, amely csak bizonyos államokat részesít mesterséges kedvezményben. Ez a rendszer — mondotta Litvinow — nem az államok együttműködését előzoza, hanem egyes államszövetségeket akar harcbaállítani egymással.

— Ha valóban meg akarják valósítani a nemzetközi együttműködést — mondotta Litvinow — akkor ki kell küszöbölni az államok közötti ellenségeskedést és olyan szerződéseket kell kötni, amelyek kizárják a támadás lehetőségét.

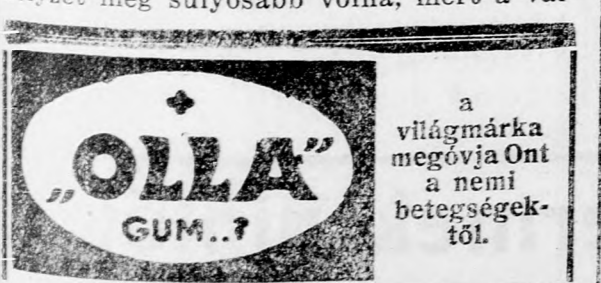
— A mai európai gazdasági válság különös erővel sújtja a munkásosztályt és ezért sok helyen társadalmi riadó-készültségeket idéz elő.

A kapitalisták azt állítják, hogy a válság egyetlen oka az, hogy Szovjet-Oroszország fennáll

és egyáltalában a világon van. Ennek azonban ellentmond Oroszország külkereskedelmi mérlege, amely kimutatja, hogy Oroszország igen kevés szerepet játszik és játszott mindig a világháború kezdetében.

Ha a cárizmus fennmaradt volna...

A cárizmus fennmaradása esetén a helyzet még sulyosabb volna, mert a vál-

„**OLLA**”
GUM...
a világmárka megővja Önt a nemi betegségektől.

ság nem került volna el Oroszországot. A szovjet egyre növekvő megrendeléseinek köszönhető, hogy a tultermelés nem ölt még sulyosabb arányokat és hogy az ipari államok mégis csak elhelyezhetik termelvényeik jórészét.

A továbbiakban a kartellek ellen beszélt, amelyek meghússítják az iparcikkek árának csökkentését, ami viszont lenyomja a fogyasztási lehetőséget.

Genf, május 20. Az Európa-bizottságban folytatták az európai gazdasági válság feletti vitát.

Zaleszki lengyel külügyminiszter hangoztatta, hogy Litvinow konciliáns és békülékeny hangú beszéde teljesen elszárazta azt a benyomást, mintha a szovjet bomlasztó gazdasági fegyverekkel kívánna küzdeni az Oroszországtól nyugatra eső államok ellen.

„Litvinow nyugodtan térhet bába”...

Biztosította az orosz külügyi népbiztos arról, hogy az ülés után azzal a nyugodt tudattal térhet vissza Moszkvába, hogy

az európai államok békét és együttműködést akarnak s nem vettek tervbe semmiféle koalíciót Oroszország ellen.

Benes csehszlovák külügyminiszter bejelentette, hogy Csehszlovákia a legközelebbi időben ratifikálni fogja az 1930. évi vámfegyverszűneti egyezményt. Annak leszövegezésével, hogy hiva a preferenciális rendszernek, kihangsúlyozta a politikai béke szükségességét.

Hendersont választották meg a leszerelési konferencia elnökévé

Genf, május 20. A népszövetségi tanács esti bizalmas ülésén egyhangúlag Henderson angol külügyminisztert választották meg a leszerelési világháború konferencia elnökévé, aki köszönetet mondott a megválasztásáért, de bejelentette, hogy elfogadó nyilatkozatot csak az angol kormánytól teendő jelentése és az erre adandó válasz után tehet.

Az Európa-bizottságban tegnap a kereskedelem szabadságát Munch dán külügyminiszter után Henderson fejtegette nagyobb beszédben, hogy a gazdasági világválság, ha egységesen nem lépnek fel ellene, Európát általános gazdasági megbénulással fenyegeti.

„Egyik oldalon tökefelhalmozódás, másik oldalon teljes inség”

— A világ gazdasági egyensúlya megbomlott — mondta Henderson — és ma egyik oldalon a tökefelhalmozódás, másik oldalon a teljes inség.

egyik oldalon az eladatlan, zsúfolt gabonátömeg, másik oldalon a teljes munkanélküliség áll.

Fiatal házas nőknek különösen kellene egészségükre ügyelniük a LYSOFORM

használatát különösen indokolt

A legnagyobb zavarok, amelyek egy nő életét megrövidítik báját szétrombolják, igen gyakran arra a tévhitre vezethetők vissza, hogy szappan és víz elegendő az intim toaletthez. Nem elegendők. A specialisták meg fogják Önnek mondani, hogy egy jó fertőtlenítőszer okvetlenül szükséges a női toaletthez.

Lysolform biztos bacillusölő — a typhus, kolera, disenteria hálós csirák néhány pillanat alatt megöli. Amellett teljesen ártalmatlan a finom és kényes szövetek számára.

Lysolformot csakis ötéztől üvegekben árusítanak. Aki Lysolformot kimérve ajánl, félre akarja Önt vezetni.

Lysolform

A válság okát főleg az aranykincs helytelen elosztásában, a vásárlóképeség csökkenésében és a tultermelésben kell keresni. Ezt a válságot azonban egyetlen kormány sem oldhatja meg önmagában.

Ezután örömmel vette tudomásul Henderson, hogy Franciaország hajlandónak mutatkozik pénzügyi támogatni

tőkeszegény államokat. Majd arról beszélt, hogy az árak leromlását főleg a hitelező államok politikája okozta, melyek az adósságok lerovását nem áruban, hanem aranyban követelik. Végül pedig újra felszólította az értekezleten résztvevő államok képviselőit, hogy emelkedjenek felül az önző szempontokon.

Madgearu a nemzeti parasztpártnak reklamálja a kereskedők szavazatait

A volt kereskedelemügyi miniszter manifesztuma a kereskedőkhöz

Bucuresti-Bukarest, május 20. Madgearu volt ipar- és kereskedelemügyi miniszter manifesztumot intézett az ország kereskedőihöz. A manifesztum célja az, hogy a kereskedők előtt evidens tegye a nemzeti parasztpárt érdemeit s hogy felhívja őket a nemzeti parasztpárt támogatására a választásokon. Madgearu szerint a nemzeti parasztpárt uralomra jövétele előtt az ország gazdaságilag és pénzügyileg az

összeomlás előtt állott. A nemzeti parasztpárti kormány munkái és reformjai mentették meg az összeomlástól az országot.

A különböző reformok felsorolása után Madgearu felhívja a kereskedőket, hogy ne üljenek fel azoknak, akik nagyhangú ígérekkel szavazataikért ostromolják s adják voksukat annak a pártnak, amely valóban önzetlenül dolgozott a közért.

Ötmillió lejt raboltak el egy milliomostól

Bucuresti-Bukarest, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Galac városában vakmerő betöréses lopás történt az elmúlt éjszaka. Ismeretlen tettesek behatoltak a város leggazdagabb embere: Athanasules multimilliomos lakásába és a pénzeszekrényt felfeszítve, 5 millió lejt készpénzt vittek magukkal. A betörést csak a kora reggeli órákban vették észre a háziak. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely a leg-

nagyobb apparátussal vezette be a nyomozást. Mindenekelőtt is őrizetbe vették a ház egész személyzetét és a kihallgatás eredményeképpen elrendelték Susana Caratino házvezetőnő lefogatását. A nyomozás nagy erővel folyik, egyelőre azonban teljesen bizonytalan, hogy sikerülni fog a meg lehetőségen tekintélyes összegnek nyomára bukkanni.

Nagy jubiláris

KALAPVÁSÁR, KALAP KIRÁLY-NÁL

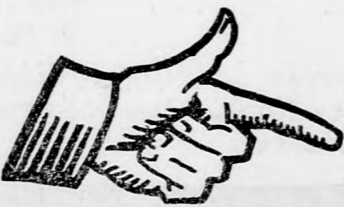
HABIG, MOSSANT, BORSALINO

— és a többi világmárkák hatalmasan leszállított árakban. —

Mutatványárak:

I-a gypjukalap divatszineken **Lei 150**
I-a nyulszőrkalap divatszineken **Lei 420-tól**

Nem sorolhatunk fel minden árat, jöjjön győződjön meg személyesen

CLUJ, PIATA UNIRII 24.

Megváltók versenyfutása

Genfben ugyiszlán minden államférfi hord a mellényzsebében egy csodálatos elixirt, mely hivatva volna az örvény szélén táncoló Európát visszaadni önmagának. A hiba azonban rendszerint akkor derül ki, amikor az elixir-tulajdonosok szemben találják magukat riválisaikkal s lassan-lassan rájönnek, hogy elixirjük egyedül üdvözítő voltának felfedezése fontosabb számukra, mint a fokozatosan, de biztosan tönkremenő Európa minden nyomorúsága.

Pár héttel ezelőtt a német-osztrák vámu-nió tervezetének nyilvánosságra hozatala hozta lázba Európát. A jóhiszemű emberek boldogan sóhajtottak fel: ime, vannak még államférfiak, akik komolyan veszik népük és országuk nyomorúságának ügyét és komolyan segíteni akarnak azon. Mindenki azt hitte, hogy a német-osztrák vámu-nió megvalósulása első alapköve lesz az európai népek gazdasági egyesülésének, a merev vámhatárok által nyomorba döntött Európa talpraállításának. Hiszen Briand is ezt akarja! — hittük és mondtuk — ezt akarja Coudenhove Calergi, ezt akarja a szocialista internacionalés és ezt akarják az éhhalálra ítelt munkanélküliek is.

Hamarosan kiderült azonban, hogy Briand mégsem ezt akarja. Briandnak külön megváltói ambíciói vannak, Briand egészen másképp képzeli el Európa megváltását. Briand felfedezte, hogy amennyiben Németország élni akar és Ausztria nem akar eltűnni nyomorúságának súlyos következményében; minden további nélkül alá kell rendelnie magát a francia banktőke nagylelkűségének. Tudvalevő ugyanis, hogy a francia nagylelkűség egyszer már talpraállította az orosz cárizmust; elihető tehát róla, hogy ezuttal a német és osztrák ipart is hajlandó talpraállítani — megfelelő kamatok fejében. Pán-Európa a francia Arany Jögara alatt: valóban szenzációs elképzelés! Kár, hogy nem egészen eredeti. Napoleon annak idején éppen ekként képzelte el a maga Pán-Európiáját — a francia fegyverek és a Code Napoleon védelme alatt. Sajnos azonban — a megváltásra kiszemelt népek akkor sem kértek ebből a Pán-Európából, amelyben csak egy zsarnok hegemoniára törő törekvést láttak. Annnyira nem kértek belőle, hogy felkeltek ellene és Waterloo mezején végleg leszámoltak vele.

Az az ekeseredett hang, amelyet Curtius Briand páneurópai panacéja ellen használ, azt bizonyítja, hogy a briandi elixir nagyon tetszetős lehet a francia rentierek számára, de a német munkanélküliek és a német bankárok nem kérnek belőle. És talán érthető is a logikájuk. Európa konföderációja, ha valamikor létrejön: nem fog megtűnni semmiféle hegemoniát. Sőt létrejötte egyenes hadüzenet lesz minden hegemoniának. Hiszen mindannak a nyomorúságának, züllésnek és zavarnak, ami ma Európa felett a halálharangot kongatja: éppen a hegemoniák (akár hatalmi, akár gazdasági értelemben) voltak az okozói.

Pán-Európa — szabad népek szabad egyesülését tételezi fel, egyenlő jogok és egyenlő kötelességek mellett. Olyan egyesülést, mely az egyesnek semmiféle előnyt nem biztosít, hanem kizárólag az összeség érdekeit tartja szem előtt.

Lehet, hogy Curtius és Schober szándékai sem voltak teljesen angyaliak. Lehet, hogy a kényszerítő gazdasági okok mellett, melyek a vámegezmény gondolatát kialakították bennünk — politikai megfontolások is szerepet kaptak. Am ez nem jelenti azt, hogy a briandi koncepciónak viszont joga van a százszázalékos nemzeti önzés álláspontjára helyezkedni és mialatt a megváltás lobogóját lengeti: a saját nemzeti zsebének érdekeire gondolni. A mai európai fertő és nyomorúság ingoványára építendő paradicsomban nem lehet újra kezdeni azt, amit megszüntetni akarunk: a hegemonia és a specifikus nemzeti érdekek játékát. Nem pedig azért, mert akkor helyesebb, ha a mai rossznál maradunk, ha a mai elviselhetetlenségre fogjuk rá, hogy alapjában véve egészen elviselhető.

Az elixir-tulajdonosok nevei között egyébként a Grandié is új csengést kapott a genfi zsoldostalárnál. S ami a legcsodálatosabb: ez a csengés még a Henderson munkáspárti fülének is jól esik. És ez alapjában érthető is. Grandié panacéja „gyakorlati” értékekkel rendelkezik: sem-

mit sem old meg, de a megoldás látszatát csillogtatja. Ez a csillogás pedig, ha nem is elégíti ki senkit, viszont meg van az az előnye, hogy kényelmes illuziókat nyújt. Azt az illuziót nyújtja, hogy vámfegyverszüneti egyezményekkel el lehet tussolni a vámhatárok tényét, a vámhatárok túltengő bőségéből eredő termelési és fogyasztási zavarokat s a piakeresés állandó lázából fakadó gazdasági betegségeket. Grandié tervezete persze meg sem említi azt a tényét, hogy már eddig is számos vámfegyverszüneti konferencia zajlott le Genfben és Genfen kívül anélkül, hogy bármínó eredményt produkált volna. Sőt az sem lehetetlen, hogy a Grandié-féle elixirnek is ugyanaz a szépséghibája, mint a briandi és a curtius-schoberi elképzelésnek: szintén csak Olaszország gazdasági nyomorán, a faszizmus belső zavarain akar segíteni anélkül, hogy Európa általános nyomorához a részvét és a segíteni-akarás vágya fűzné.

Elfogytak a repülőbélyegek: két napja nem lehet levelet feladni a kolozsvári postán

A posta váratlanul megrágitotta a bélyegilletékeket, de még drága pénzen sem továbbítják a leveleket, mert nincs bélyeg

Cluj-Kolozsvár, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Észre sem vette az ember, hogy újra támadást intéztek a lakosság zsebe ellen. Az országban úgy hiszik, hogy még nem is tudják: a posta felemelte a bélyeg illetékeket. Éspedig egy lejjel a rendes leveleknél, ötven banival a levelezőlapoknál. Minden különösebb feltűnés nélkül, márhólnapra.

A tarifaemelés az aviatikai alap nevében történt. Az Uj Kelet hasábjain már többször rámutattunk arra, hogy Romániában a repülőtechnika sajnálatosan elmaradt még a környező balkán-államok aviatikája mögött is. Ugyanakkor, midőn az egész világon már ezer kilométeres távolságok sem léteznek, mert a repülőgépek órák alatt teszik meg ezeket a távolságokat, ugyanakkor, midőn Eckener kapitány személyszállító utakat tervez Európa és Amerika között, Romániában kétes sikerű társadalmi akciókkal próbálják megoldani a repülőgépgyártás kérdését. A társadalmi akciók természetesen nem jártak és nem is járhattak sikerrel a mai gazdasági viszonyok mellett.

Igy hát a kormány kifogott az ország lakosságán és most a postán keresztül erőszakolja ki belőlünk a repülőgépgyártás számára szükséges összegeket. Így aztán kénytelen kelletlen fizetünk az aviatika céljaira, miközben a végrehajtó kihuzza a fejünk alól a párnákat.

Csak hogy más baj is van. Nagyobb vállalatunk, amelyek százával küldik a leveleket naponta, már belenyugod-

A német-osztrák vámegezmény már elnyerte népszövetségi jutalmát: a hágai döntőbíróóság sóhivatalához került. A briandi koncepció alighanem hasonló sorsra kerül, éppen a német-osztrák vámegezmény kínos sorsa miatt. Grandi tipikus faszista elixirje már megfutotta elképzelhető legmagasabb karrierjét: elnyerte Henderson szocialista külügyminiszter tetszését. Európa pedig tovább öröklődik kétségbeesésének, nyomorának, teljes erkölcsi és gazdasági csodjének taposó malmában. A munkanélküliek száma tovább növekszik, a válság egyre mélyül, a keserűség forradalmi energiái egyre feszültebbé lesznek. A nyomorúság számtani növekedésével csak a megváltók és a megváltóknak hitt elixirek száma növekszik hasonló gyorsasággal. A megváltóknak valóságos versenyfutása szórakoztatja a csendes szemlélőket Genf kies városában, akik egymásra licitálnak, egymást főzik és intik le heves és kevésbé heves dithirambusokban. A baj csak az, hogy a sok megváltó között ismét a megváltás célja sikkad el: Európa és az európai emberiség.

(s. I.)

tak volna abba is, hogy drágább lett a posta a repülőtechnika javára. Belenyugodtak és minden igyekezetükkel azon vannak, hogy a drága postával is pontosan menesszék levelezéseiket. De a posta nem engedi. Illetőleg a repülőtechnika nem engedi. A repülőbélyeg-ek, amelyek nélkül nem lehet levelet küldeni. Kolozsvár összes trafikjaiból, sőt a postánál is, kifogytak. Egyáltalában nem kaphatók. Két nap óta a különböző gyárakban, nagyvállalatokban, bankokban felhalmozódnak a levelek, mert nem lehet repülőbélyeg hiányában elküldeni. Nincs repülőbélyeg.

Mi is bélyegét akartunk venni a postán. Nagyobb tételben. Nagy meglepetésünkre azonban a kisasszony kijelentette, hogy en gros nem szolgálhat bélyeggel. Csak tíz lejjig szolgálhat ki, mert a nagy kereslet folytán a készletek kimerültek és csak detailban szolgálhat repülőbélyeggel.

Mindenesetre különösniek tartjuk, hogy a posta ilyen furcsa módon akadályozza meg a kereskedelmi élet folytonosságát. Vajon még meddig nem tudják feladni leveleiket a kolozsvári nagyvállalatok?

Hetvenötmillió dolláros kölcsönt vesz fel Csehszlovákia. Prágából jelentik: A csehszlovák minisztertanács felhatalmazta a pénzügyminisztert a hetvenötmillió dolláros kölcsön felvételére és hozzájárult ahhoz, hogy a kölcsön biztosítására a pénzügyminiszter leköthesse az állami dohánymonopólium jövedelmeit.

Európai viszonylatban **Arad marad** elsőhelyen a műbutor gyártásban

SZÉKELY butorcsarnokában, Cluj

SRADA REGINA MARIA No. 23—25.

vásárolhatnak kizárólag aradi iparművészek által tervezett és készített művészi vonalú butorokat.

LEGUJABB MODELEK, LEGOLCSÓBB ÁRAK:

hálószobák 10.000 lejtől
ebédlők 24.000 lejtől
ultramodern díófa uriszobák 20.000 lejtől

Különleges ultramodern konyhák, művészi kivitelben. Vidékieknek vásárlás esetén utiköltség megtérítés. Kaucióképes bízományosok az egész ország területén kerestetnek.

Utánozza fogorvossát

Használjon GALLE FRÉRES fogszappant és fogpasztát

NAPROL-NAPRA

Hollywoodból jelentik, hogy Janet Gaynor filmsztár jéhvással fordult Amerika filmérdeklőségeihez, hogy emeljenek szobrot Murnai filmrendezőnek, aki mint ismeretes, Kaliforniában autószerencsétlenségénél életét vesztette. A német származású filmrendező szobrára közelebbről gyűjtést is rendeznek Hollywoodban.

A budapesti villamosársaság azzal a tervvel foglalkozik, hogy bevezesse Budapesten a Csigagóbon és Philadelphiaiban már hosszabb ideje szokásos menetjegy-sorsjűtéket. Az utasoknak jegyeiket meg kellene őrizniök s a szerencsés nyerők egy-egy hónapi ingyenes közúti szállításra kapnának jogszítványokat. Ezzel a módszerrel a jegyviszállásoknak is elejét lehetne venni.

Berlinben a Bülowstrassen egy detektív ellenőrző utja alkalmával az uccán több fiatalember megtámadott és leütötte. A detektív azonban szorongatott helyzetében kénytelen volt revolvert rántani és két támadóját lelőtte, akik életveszélyesen megsebesültek.

Braziliában 22 millió szék kávéfőlesleg állja útját a kávéárak stabilizálásának. Az érdekelték meg akarják öröklíteni a kávét s aztán takarmányozási célokra felhasználni, mert a tengerbe süllyesztés a tengerpartig való fuvarozás miatt költséges s ugyanezt az eset áll fenn a petróleummal való leöntésre és a tűz útján történő megsemmisítésre.

A főbb jegybankok érvényben lévő kamatlába a következő: Newyork 1 és fél, Párizs 2, Bern 2, Brüsszel 2 és fél, Amszterdam 2 és fél, London 2 és fél, Prága 4, Berlin 5, Bécs 5, Róma 5 és fél, Belgrád 5 és fél, Varsó 7 és fél.

A hágai állandó nemzetközi bíróság meghozta ítéletét a német és lengyel iskolaharcban. A kérdés az volt, vajon azokat a német gyermekeket, akik az iskolai felvételi vizsga alkalmával a vizsgabizottság szerint nem bírták elég jól a német nyelvet, el lehet-e tiltani a német kisebbségi iskolák látogatásától. A hágai bíróság tizenegy szavattal egy ellenében a német álláspontot fogadta el és kimondta, hogy ilyen tilalmat a jövőben nem szabad kibocsátani.

A június 13-án lépő Gaston Doumergue francia elnök az Elyséeből Aigues-Vivesbe költözik, ahol falusi házat rendbe hozták részére. Az elnök az aktív politikai élettől végképp visszavonul s miniszteri tárcát sem fog vállalni.

Nem drága, mert jó a **Höfer** gyermek hintőpor

HÍR

UJ KELET az
bánsági zsidó
Főszerkesztő:
Felelős szerkesztő:
Bukaresti
Hátszeg Ernő.
Cikkeink utánuoz
megjelölésével

Hetek

A szabadság lelletán hét hetet száraz alkotmány, a T-bosodás, a bimbótárulásának napjaiség, a Könyv, a Tés Szépség ünnepepszach után. A szzett a közösség eg-nép természete

Instrumentuma, algyakorlati tartalmévezredek nem tudTórat, de még csatenni. Frissen azok, amiket Mózes még ma is. Sok kí-nép törvényrendszeletetreméltó lomtármásra, a Tóra azonSzelleme és rendell-deményezés a fejlődés, a zsidó célbogó fáklýája mar-ez a peramentre

„Számálj magadlínak sóvut ünnekezése — hét hetetlódát a vetésbe bod az idők kiforgásátrint a pihenés, a t-lás száma. A hetednőnket, a hetedik éhennie és hétszer k a „jobel”. Szabaddá a szolganés és lesztódik. Ime sövoTelítve van a szmegértés lelkeségévtavasszal. életienl-gal. A föld felbrenbosodás lendülete napjaiban.

Es ha méltók alünnephez, méltókhoz, nincs különbistápolni magunkösszetartás szellemerőteljesebbnek érgiánkat magunkbgyunk, mint amiktoskodás férge rászág zsidóságát azegység jegyébenkulturánk, gazdasköveteli, hogy a t az egység biztonAz a lelkesedés és szág zsidó választásából kisugárzikszelleméhez raga-retege, világszemlottságra való tekamely annyira egte néped, Izrael” és egyre visszatvouti imáinkban. izmosodjon bennitermészetünké.

Lapunk legkéső munkaszünet miatt vasárnap a meg.

Összeült a frOustric-bankbukáPárizsból jelentiklönleges állami fült az Oustric-baViscona papirokb történt bevezetéRaoul Peret volt társai feletti ítel

Orvosi hír. les-nőgyógyász, rlea Regele Ferdi18 szám alá.

A szociálder mélyi változások Bécsből jelentik: sürgetik a beigé a Creditanstaltná hogy közelebbró állami delegáltat nem lehet tudni. iparvállalatával.

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és hánsági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Hetek ünnepe

A szabadság lelket pezsdítő ünnepe után hét hetet számoltunk és elérkeztünk az alkotmány, a Tóra ünnepehez, a lombosodás, a bimbófakadás, az élet megárusulásának napjaihoz. A zsidó Eszmeiség, a Könyv, a Törvény, a zsidó Egység és Szépség ünnepe e két nap, hét héttel később, a szabadság után következett a közösség egybeszervezése a zsidó nép természetére szerint. A szervezés instrumentuma, alkotmánya, ideális és gyakorlati tartalma pedig a Tóra volt. Évezredek nem tudták megsemmisíteni a Tórá, de még csak avultta sem tudták tenni. Frissen ható, eleven törvények azok, amiket Mózesről kapott a zsidó nép még ma is. Sok kiváló és nagyraihivatott nép törvényrendszere ma régiségek tiszteletreméltó lomtárában halmozódik egymásra, a Tóra azonban itt van közöttünk. Szelleme és rendelkezései élnek és a kezdeményezés a fejlődés, a helyes utra terelődés, a zsidó célkitűzések magasán lohogó fátylaja maradt mind a mai napig ez a pergamentre rögzített klenodium.

„Számolj magadnak — így szól a Bibliának sővout ünnepe vonatkozó rendelkezése — hét hetet attól fogva, hogy sarlódát a vetésbe bocsádsz”. A hetes szám az idők körforgásában zsidó felfogás szerint a pihenés, a tisztulás és felszabadulás száma. A hetedik napon tartjuk pihenőnk, a hetedik évben kell a földnek pihennie és hétszer hét év után következik a „jobel”. Szabadá válik a föld, szabadá a szolganép és minden adósság letörlesztődik. Ime sővout szimbóluma.

Telítve van a szabadság és az emberi megértés lelkeségével ez az ünnep, telítve tavasszal, életteliséssel, testvéri ösággal. A föld felébredésének illata, a kilombosodás lendülete él a mi pünkösdünk napjaiban.

És ha méltók akarunk lenni ehhez az ünnephez, méltók a hetek szimbólumához, nincs külön kötelességünk, mint istápolni magunk között az egység és összetartás szellemét. Nagyobbaknak és erőteljesebbnek érezzük kilombosodó energiánkat magunkban, ha egységesek vagyunk, mint amikor széjjelzúzás és pártoskodás férgé rágódik rajtunk. Az ország zsidóságát az idej hetek ünnepe az egység jegyében találta. Népi életünk, kulturánk, gazdasági elhelyezkedésünk követeli, hogy a törvényhozás színe előtt az egység biztonszághal jelentkezzünk. Az a lelkesedés és bizakodás, ami az ország zsidó választóinak egységes magatartásából kisugárzik, mutatja, hogy a Tóra szelleméhez ragaszkodók a nép minden rétege, világszemléletre és vallási beállítottságra való tekintet nélkül. „Hol a nép, amely annyira egységes nemzet, mint a te néped, Izrael!” — ezt a fohászosan sző és egyre visszatérő refrént halljuk sővouti imáinkban. Sővoutnak ez a szelleme izmosodjon bennünk és válljon második természetünké. (sz. i.)

— **Lapunk legközelebbi száma a közbeső munkásünnepe és a sővout ünnepe miatt vasárnap a rendes időben jelenik meg.**

— **Összeült a francia szenátus, hogy az Oustric-bankbukás ügyében ítélkezzen.** Párizsból jelentik: A szenátus, mint különleges állami főtörvényszék ma összeült az Oustric-bankbukásban és a SNIA-Viscona papirokban a párizsi tőzsdére történt bevezetésében kompromittált Raoul Peret volt igazságügyminiszter és társai feletti ítéletozatalra.

— **Orvosi hír.** Dr. Wertheimer M. szülés-nőgyógyász, rendelőjét áthelyezte Calea Regele Ferdinand (v. Wesselényi u.) 18 szám alá.

— **A szociáldemokraták sürgetik a személy változásokat a Creditanstaltnál.** Bécsből jelentik: A szociáldemokraták sürgetik a beigért személyi változásokat a Creditanstaltnál. Valószínűnek tartják, hogy közelebről kinevezik a hivatalos állami delegáltat a pénztintezethez. Még nem lehet tudni, mi lesz a bank legtöbb iparvállalatával.

— **Istentisztelet.** A Ferdinand király uti izr. nagytemplomban a Sebouth (pünkösöd) ünnepi istentiszteletet rendje: 21-én, csütörtökön és 22-én, pénteken az esti ima egynegyed nyolc órakor, 22-én, pénteken és 23-án, szombaton a délelőtti (Musaf) ima tíz órakor kezdődik. Mázkir (Halottak emlékezete) 23-án, szombaton a d. e. istentisztelet keretében, mely alkalommal Klein Eliahu rabbi beszédet mond. A háboruban elesett Hősök emlékeztetőre csütörtökön, Hősök napján reggel 8 órakor ünnepi gyászistentisztelet.

— **Házasság.** Grünfeld Nusi Nagyenyed és Dr. Rosenthal S. Lupeni folyó hó 26-án Nagyenyeden tartják esküvőjüket, melyre ezuton meghívják kedves rokonait és jóismerőseiket. (Mindem külön értesítés helyett).

— **Briand falusi magányba vonul vissza.** Genfből jelentik: Briand az ujságírók egyikének ama kérdésére, hogy áll a francia-olasz folattacsökentési tárgyalások ügye, azt a választ adta, hogy ez a kérdés már kisiklott a kezéből és nem tartozik rá. Kijelentette, hogy vissza fog vonulni falusi magányába és csak messziről fogja figyelni, hová fejlődnek azok a tervek és elgondolások, amelyekkel Európa békéjét biztosítani kívánta.

— **Kielégítő Snowden állapota.** Londonból jelentik: Snowden kincstári kancellár egészségi állapota kielégítő. Kijelentette, hogy részt fog venni a legközelebbi minisztertanácson, végig jelen lesz az alsóház költségvetési vitáján s jó hosszú ideig nem kíván még megválni sem tárcájától, sem az alsóházától.

— **Közkedvelt a valódi Stollwerk tejkaramella.** Egyaránt szereti gyermek és felnőtt.

— **Esős idő várható.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-prognóza szerint esős, zivataros időjárás várható hőmérsékletcsökkenéssel. A hőmérséklet Budapesten ma délben 23 fok Celsius.

— **A Kalap Király főnállásának 25. éves évfordulója alkalmával rendezett jubiláris vására valóban szenzáció.** A minden képeletet felülmuló olesó árak mellett óriási választék áll az összes férfidivatikkben a vevőközönség rendelkezésére. A cégnek az elve csak jó árut tartani és annál értékesebb a jubileumi hónapban nyújtott nagy kedvezmény, mely minden hangzatos reklámnál többet mond. Kalap, fehérnemű, nyakkendő, soknik stb. minden minőségben nagy választékban csak a Kalap Királynál Piața Unirii 24.

— **Az idej román termés ebben az évben nem számíthat vámpreferenciákra.** Berlinből jelentik: Diplomáciai és gazdasági körökben az a felfogás alakult ki, hogy a román-német gazdasági tárgyalások késedelmeskedése miatt az idej román termés ebben az évben nem fog számíthatni németországi vámpreferenciákra.

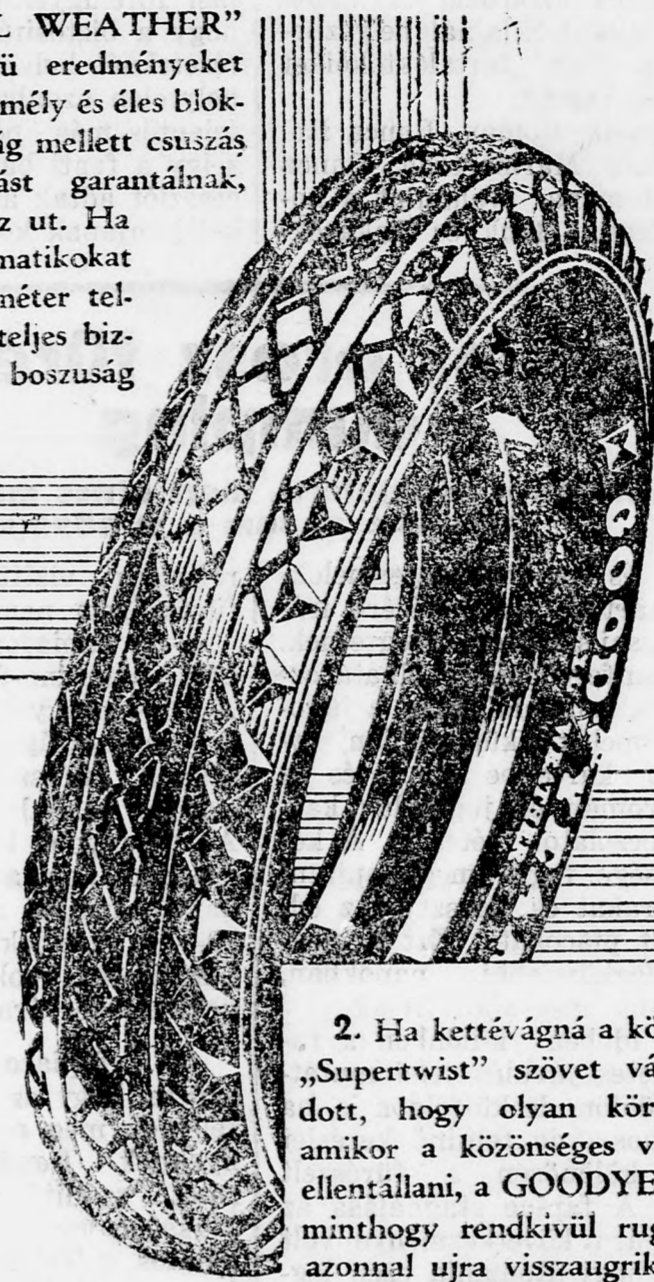
— **A Mizrachí ifjuság csucajai társas-kirándulása.** A kirándulás intézősége ezuton értesíti tagjait és a kiránduláson részt venni óhajtó vendégeit, hogy Csucsára indulás f. hó 24-én, vasárnap reggel 4 órakor autobuszon, a Hosszu ucca 26. szám alatti hivatalos helyiségből. Rossz időjárás esetén szintén meg lesz a kirándulás tartva és helyiségről gondoskodva van. Pontos megjelenést kérünk, mert az indulás pontosan 4 órakor lesz.

— **A budapesti tőzsdetanács elnöksége a német-osztrák vámuinóhoz csatlakozás mellett.** Budapestről jelentik: A tőzsdetanács tegnap esti ülésén felolvasták az elnökség múlt évi jelentését. Az elnöki jelentés végső bekezdéseiben megállapítja, hogy kívánatos volna Magyarországnak a német-osztrák vámuinóhoz való csatlakozása, mely esetben termelési feleslegéi részére hatalmas elhelyező területet nyerhetne.

— **Pünkösdi kirándulások.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület május 24-én és 25-én a nagyváradi turista szakosztályok és pedig az NSE 25 éves, a NAC 20 éves fennállásának emlékünnepe alkalmából részint a meziádi, részint a révi csepkőbarlanghoz kirándulást rendez. Mindkét helyen bál és egyéb ünnepek lesznek, amelyeket esős idő esetén is megfognak tartani. Felhívjuk az érdeklődőket, hogy saját elhatározásaik szerint akár a meziádi, akár a révi barlanghoz rendező kirándulásra Mátványházi irodánkban szombaton délig jelentkezni sziveskedjenek. A meziádi csoport Jádvolgyig autobuszon, onnan tovább iparvasuton és gyalog, a révi csoport vonattal utazik. Indulás vonattal szombat éjjel a 2 órás személyvonattal. Gyülekezés az állomáson. Bővebb felvilágosítás az irodában kapható.

Két ok, amely megmagyarázza a GOODYEAR pneumatik népszerűségének az okát

1. A híres „ALL WEATHER” futófelület nagyszerű eredményeket produkál az uton. A mély és éles blokkok minden gyorsaság mellett csuszás nélküli biztos futást garantálnak, bármilyen legyen is az ut. Ha Goodyear pneumatikokat használ, magas kilométer teljesítményt biztosít, teljes biztonság mellett és boszuság nélkül.

2. Ha kettévágná a köpenyt, meglátná a „Supertwist” szövet vázát. Bebizonyosodott, hogy olyan körülmények között, amikor a közönséges vázak nem tudnak ellentállani, a GOODYEAR „Supertwist”, minthogy rendkívül ruganyos, kitágul és azonnal újra visszaurik, érintetlenül.

A GOODYEAR pneumatik a leggazdaságosabb, mert a legnagyobb kilométer teljesítményt nyújtja, hála mindkét résznek, amelyből készült.

GOODYEAR

— **Minden száz német munkás közül ötven munkanélküli.** Berlinből jelentik: A német általános szakszervezeti szövetség kimutatása szerint 100 szakszervezeti munkás közül 32,3 százallék munkanélküli és 17,9 százalék alkalmi munkás.

— **Intenzív munka intenzív táplálkozást igényel.** Az Ovomaltine koncentrátum tartalmazza az energia forrásául szolgáló tápanyagokat. Minden dolgozó ember reggelire, uzsonnára Ovomaltine-t használjon.

— **Külön ipari negyed épül — Zágráiban.** Zágrábról jelentik: A zágrábi városi tanács külön ipari negyed létesítését határozta el, hogy ezáltal lehetővé tegye, hogy Zágráiban lehetőleg sok hazai ipari üzem, különösen a külföldi ipar fióktelepeit koncentrálhassa. Az építési parcellákat Zágráb város rendkívül kedvező anyagi feltételek mellett utalja ki az ipari üzemeknek. A község egyidejűleg igen jelentős mértékben fogja felszabadítani az ipari üzemeket a különböző adózás alól.

— **Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes Ferenc József keserűviz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít.** Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegrendszernek, vese és eukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Kirándulások Torockóra.** A Salom Klub vigalmi bizottsága ezuton értesíti a klub tagjait, hogy vasárnap, folyó hó 24-én kirándulást rendez Torockóra. Indulás reggel öt órakor autobuszon a Layda-cukraszda előtt. Élelemről mindenki gondoskodik. Lehetőleg sportszerű öltözködés. Megérkezés az esti órákban. Költség oda-vissza 120—140 lej. — A Haggibbor tennisz szakosztálya hasonló feltételek mellett rendez kirándulást ugyan csak Torockóra.

— **A cluji-kolozsvári unitárius főgimnázium ifjusága az idej torna- és vívóversenyét ma, május 21-én (Hősök napján) d. u. 3 órakor tartja meg az intézet udvarán.** A szülőket, a tanúgy barátait és az érdeklődőket szivesen látja az Igazgatóság. Belépődij nincsen.

— **Az „ellenforradalmár” Haydn. Moszkvából jelentik: A leningrádi állami akadémiai zenekar első akarca adni Haydn „Teremtés” című zeneművét, amit azonban a szovjet cenzura „a szovjet eszmékkel ellenséges tartalma” miatt betiltott.**

— **Aranylakodalmal repülőgépen.** Newyorkból jelentik: Coopertown kis városka az Egyesült Államokban. Neve még sohasem szerepelt valamilyen, a világot érdeklő esemény kapcsán. Most azonban híressé lett a város polgármestere, L. M. Barnum utján, aki feleségével most ünnepelte házasságának 50 éves évfordulóját. Az öreg házaspár úgy ünnepelte meg aranylakodalmát, hogy repülőgépbe ültek és Washintonba repültek. A volt polgármester 72, felesége 70 esztendő. Mind a ketten aranylakodalmuk napján ültek először repülőgépbe.

rossát
 GELLE.
 szadant
 sztat

berítésé előjából
 ES ismertebb szer,
 ES fogpaszta és
 anlja azt a vilá-
 több fogorvos.

NAPRA

ik, hogy Janet
 hírással fordult
 tségeihez, hogy
 urnai filmrende-
 tetes, Kaliforniá-
 enségnél életét
 származásu film-
 elebről gyűjtést
 dban.

ostársaság azzal
 hogy bevezesse
 ágóban és Phila-
 zabb ideje szoká-
 kot. Az utasok-
 lene őrizniök s a
 egy hónapi in-
 sra kapnának jo-
 a módszerrel a
 s elejét lehetne

assen egy detektí-
 almával az uccán
 madott és leütötte.
 rongatott helyzeté-
 olvert rántani és
 akik életveszélye-

ió szék kővéf-
 ácévák stabilizá-
 tek meg akarják
 ctán takarmányo-
 lni, mert a ten-
 ngerpartig való
 tségek s ugyanez
 tróleummal való
 jén történő meg-

érvényben lévő
 o: Newyork 1 és
 Brüsszel 2 és fél,
 London 2 és fél,
 és 5, Róma 5 és
 Varsó 7 és fél.

emzetközi bíróság
 met és lengyel is-
 és az volt, vajjon
 keket, akik az isko-
 almával a vizsga-
 birták elég jól a
 e tiltani a német
 zátásától. A hágai
 zattal egy ellené-
 t fogadta el és ki-
 lalmat a jövőben

pő Gaston Dou-
 ok az Elysééből
 ik, ahol falusi
 részére. Az elnök
 ttól végkép visz-
 tárcát sem fog

ntópor

KÖZGAZDASÁG

Hol helyezhetik el tőkéiket a biztosítók?

Bucuresti-Bukarest, május 20. A román biztosítási főfelügyelőség határozatot hozott, amely szerint a belföldi biztosító intézetek kizárólag az alábbi bankoknál és ezek fiókjainál helyezhetik el készpénz- és tartaléktőkéiket gyümölcsötvetés végett:

Banca de Credit Roman, Banca Romaneasca, Banca Marmorosch, Banca Comerciala Romana, valamint a kolozsvári Erdélyi Bank és Takarékpénztár és a nagyszebeni Bodenkreditanstalt.

Amilyen helyes az, hogy a biztosítási főfelügyelőség gondoskodik arról, hogy a biztosítók csak jó bonitású intézeteknél helyezték el tőkéiket, olyan helytelen azonban az, hogy több igen jelentős más pénzintézetet kihagytak s így a fenti bankoknak, mintegy koncessziót adtak arra, hogy állandó tőkéket kapjanak kedvező kamatok mellett.

Letört az orosz fűrészáru-dumping

Használhatatlan a szovjetáru, mert nincs meg sem a rendes méretezése, sem a minősége

A jugoszláv és romániai fatermelőknek közös fakartell megkötésére irányuló tárgyalásai sikerrel kecsegtettek. Az előzetes konferenciákon elhatározták, hogy úgy a romániai, mint a jugoszláv fatermelők külön-külön, országok szerint kartellbe lépnek és az így létrejött román és jugoszláv kartell szoros kapcsolatot létesít. A két kartell vezetősége fogja megállapítani az egységes árakat és felosztja az eddig is elfoglalt piacokat. Ezt a meg egyezést a legközelebbi napokban, amint értesülünk, már alá is írják.

Az utóbbi időben különben a fapiacra örvendetes javulás jelei mutatkoztak. A belföldön, de külföldön is, ha nem is általános, de feltűnő kereslet indult meg, különösen a fűrészelt anyag iránt. A fapiac stagnálása az orosz dumpingáru következménye volt és valószínű, hogy Románia ezen legjelentősebb iparágában javulás fog beállni a közeljövőben.

Munkatársunk ma beszélgetést folytatott egyik előkelő aradi faipari vállalat vezetőjével, aki a fapiac mai helyzetéről az alábbi felvilágosítást adta: — Románia legjelentősebb iparágába közé tartozik a faipar. Erdély és a Regát több mint százezer munkást foglalkoztat normális viszonyok között a faiparban. A Maros völgyében és egész Csik vármegyében a fűrészgyárak látják el a munkások nagy zömét munkával. Ma az országban legalább negyven nagy üzem szünetel, azonkívül

Közgazdasági hírek

A ruhrvidéki bányatulajdonosok június 30-ára felmondták a bányamunkásokkal fennálló munkabérszerződéseket. Ez az intézkedés kétszáz ezer bányászt érint. A munkaadók a ruhrvidéki szén sürgős árszállításának a szükségességével indokolják bérlészállítási tervüket.

A szovjet Csehszlovákiában nagyarányú megrendeléseket tett. A vitkovi vasműveknél és a Skoda gyárnál a prágai orosz kereskedelmi képviselő kilencvenhat millió korona értékű fém-

rengeteg vízfűrész és egy-két kertes fűrészüzem nem dolgozik.

— A fapiacra beállott stagnáció az orosz dumping-fa miatt következett be. A mi legnagyobb piacunk a Levante és Olaszország, nem vásárolt tavaly semmi fűrészelt anyagot, mert az oroszok sokkal olcsóbban ajánlották. A legnagyobb baj abban volt, hogy az oroszok nem adtak egy fix árat meg, hanem árakat az európai piac árainál 10—15 százalékkal csökkentették és bármilyen, sokszor önköltségi, vagy veszteséges árainkkal is versenyeztek.

— A fapiacra beállott javulást az okozta, hogy az orosz gyárak áruai nem felelnek meg az általános követelményeknek. Rendszerint nem azt a méretet szállítják, amelyre a vevőnek szüksége van és a faszakmában használatos méreteket leggyakrabban teljesen negligálták. De minőségileg sem felelt meg az áru. Legtöbbször sokkal silányabb minőségűt szállítottak és ezért hűtőszármára rendelkezésükre bocsájtották a faanyagot. De nem is lehetett számítani az orosz szállítmányokra, mert nagyon sok kereskedő tünkre menését okozták azzal, hogy a kötelelve szerint eladott és magas penálékkal biztosított eladásait nem perfektuálták.

— A kereskedők lassan visszatérnek régi összeköttetésekhez és így már a közeljövőben nagy fellendülés várható a faipar minden ágazatában.

ipari cikket vásárolt és pedig huszezer tonna táviródrótot, huszezer tonna öntöttvas csövet vízvezeték építéshez, 23.500 tonna vasuti sint, továbbá igen sok villamos gépanyagot.

Az elmúlt évben a favásárló államok közül Németország bevitele huszonkét százalékkal, Magyarorszáé harminc, Csehszlovákiáé huszonkilenc, Belgiumé tizenhárom, Angliáé hét, Olaszorszáé hat, az Egyesült Államoké harmincegy százalékkal esett vissza, csupán Franciaorszáé emelkedett tizenöt százalékkal. A fatermelő államok közül az

Egyesült Államok kivitele harminc százalékkal, Lengyelorszáé huszonnyolc százalékkal esett vissza, míg Oroszorszáé harminc százalékkal emelkedett.

SPORT

Nemzetközi sportatrakciók hete Erdélyben

Cluj-Kolozsvár, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai sportprogram Erdélyben sok érdekességet ígér. A csütörtöki és magyar pünkösdi ünnepnapokra a budapesti profiliga néhány csapatát kötötték le a romániai csapatok. Köztük a ligabajnok Ujpest is ellátogat az országba és az AAC jóképességű csapatával mérkőzik, Avar és Borsányi nélkül, akik a jugoszlávok elleni válogatottban szerepelnek. A Budai 11 csütörtökön Marosvásárhelyen játszik a Muressel és szombaton utazik át Kolozsvárra, ahol vasárnap a Romániával méri össze erejét, hétfőn pedig egy kolozsvári kombinálttal. — Temesváron ma a Vasas a Ripensia ellenfele lesz. A profiliga harmadik helyezettje, a Bocskay, ugyancsak ma játszik szenzációsan ígérkező meccset a Törekvéssel.

A Sabaria Bukarestbe kapott meghívást, ahová szombaton érkezik. A jóképességű magyar csapat ellenfelei a Makkabi és a Juventus lesznek.

Az országban egyébként mindenütt befejezés felé közelednek a bajnoki fordulók. Kolozsváron ma dől el a kerületi döntő az Universitatea—Spárta mérkőzés keretében.

Megkezdődött a KKASE nemzetközi boxversenye. Nagy érdeklődés követte, szerdán este 9 órakor vette kezdetét a KKASE nemzetközi boxversenye, melyen a budapesti Vasutasok világhírű boxgárdája küzd a Macher serlegért a KKASE ellen. A közönség meleg ünneplésben részesítette a budapesti boxolókat.

Színház—Mozi

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Csütörtök: A négy pajtás. (Gyönyörű énekes, táncos, zenés vígjáték, melyben Janet Gaynor és Charles Farrell tehetségüknek egészen új oldaláról mutatkoznak be. Remek zene, pazar kiállítás. Helyárak d. u. 3, 5, 7 órákor 10 és 20 lej, este 9 órákor 10, 20, 30 lej.)

Péntek: A négy pajtás.
Szombat: A négy pajtás.

Vasárnap d. u. 11 órákor: Ha én szeretlek, jól vigyázz. (Dolores del Rioval és burleszk kíséreléssel. Helyárak 10 és 15 lej.)

Vasárnap d. u. és este: A négy pajtás.

Hétfő: A négy pajtás.

Kedd: A szép Gigolo. (Igo Sym híres, nagy hangosfilmje.)

A próféta gyermek

Edmond Fleg megrázó zsidó regénye
Ára 100 lej és portó
KAPHATÓ AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTALYÁBAN

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Csütörtök, május 21.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hír- időjelzés. 17: Jazz. Időjelzés. hírek. 17.15: Gyermekóra. 19: Grammfón. 19.30: Angol lecke. 20: Dalest. — 20.30: Szimfonikus hangv. 21: Előadás. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Szabados egyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárás. 5.10: A földművelésügyi miniszterium előadása. 5.45: Emlékkönyv. 7.15: Gyorsíró tanfolyam. 7.45: Hangv. 8.45: Az Operaház zenekarának hangv. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, mag. cigányzene.

Bécs. 20.25: Hangv. 22.25: Zenekar hangv.

Berlin. 18.40: Férfiénekkarok. 22: Sz. rakoztató zene.

Breslau. 22.25: Táncczene.

Frankfurt. 19.45: Wagner-est. 22.30: Táncczene.

Lipsc. 20: Wagner-opera.

Langenberg. 20: Zenekar hangv.

Varsó. 23: Könnyű és táncczene.

Kattowic. 22.15: Hangv.

Poznan. 20.30: Zeneszerzői est. 22.15: Tenordalok.

Prága. 16.30: Kamarazene. 22.30: Hangv. verseny.

Pozsony. 19.30: Operaközv.

Kassa. 19.05: Cseh népdalok.

Osló. 20.30: Zongorahangv. 21: Cselló hangv.

Stockholm. 19.50: Szólisták hangv. Tan. sig, Mozart, Schubert, Schumann, Mendelssohn, Liszt művei.

Milánó. 20.45: Boito: Mefistofeles című operája.

Róma. 20.40: Bizet: Arles-i lány című operája.

Toulouse. 23.20: Szimf. hangv.

Péntek, május 22.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hír- időjelzés. 16: Zenekar. 18: Rádiógyűjtemény. 19.30: Grammfón. 20: Vigopera. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Szórakoztató zene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5.25: Hangv. 6.15: „Hogyan a pápa”, felolvasás. 6.30: Cigányzene. 7.30: Hubay Jenő: Az álarc. c. operája. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Fejes szalózenekar.

Bécs. 20.30: Beethoven: D-dur vonósnégyes. 22: Zenekar.

Berlin. 21.25: Hangv.

Breslau. 22.35: Táncczene.

Stuttgart. 21.30: Filharmonikus hangv. verseny.

Varsó, Kattowic, Poznan. 20.15: Filharmonikus hangv.

Milánó. 22: Operettrészletek.

Róma. 20.55: Szimf. hang.

Prága. 21: Rádiózenekar. Wagner, Verdi művei.

Pozsony. 17.30: Magyaróra.

Brünn. 16.30: Rádiózenekar.

Osló. 20: Rádiózenekar. Gluck: Ifjéni nyitány, Sinding: A-moll hegedűszonáta. Beethoven: IV. szimf.

Toulouse. 19.45: Műdalok. 20: Hava- gitár. 20.45: Harmonika. 23: Műdalok. 23.45: Katonazene.

Apró hirdetések

Kézimunkában Fisch Böske kézimunka- szalonja vezet. Malom ucca 16.

Ismeretséget kötnék szórakozás céljából komoly uriemberrel kívül szabad időmet együtt tölthetném. Leveleket „Barátság” jellegre a kiadóba.

ארט' כשר

Étterem nyílt meg május 17-én Reg. Ferdinánd 37. szám alatt. Elsőrendű házikosztó olcsó árban kihordásra is. Pontos kiszolgálás. Abonenséket felvesszünk. Szíves pártfogást kér S. Deutsch.

Házvezetőnőnek ajánlunk izr. szerény fiatal nő. Cim Weisz-nyomda, Tinca.

Köser vegetárius étterem! Rendkívül ízletes ételek. Figyelmes kiszolgálás. A vaj és tejneműek saját készítményeink. Schwartz Ignác. Cluj, Calea Regalei

Calimanesti-fürdő CACIULATA

Kilenc órai távolságra Bukaresttől Fürdőidény június 1-től szeptember 30-ig

Nagy szálloda a legnagyobb kényelemmel berendezve, mérsékelt árak, olesó élet. Prospektus, árjegyzék és mindenféle információk szóbeli, esetleg írásban beszerezhetők. Soc:

Gavora Calimanesti, Str. Brezoianu 62. Bucuresti. Kénes, ásványvízfürdők. Purgatív ivóvizek, krónikus reumatizmus, vérszegénység, limpatse, migraen, stb. ellen ajánlva. Fzioterapia, hidroterapia, inhalálás, iszap- és szénsavas fürdő. Caciulata-ásványvíz felülmulthatatlan köszvény, hugyi utak, vese- és májbetegségek esetiben.

Fraternitas Könyv- és Lapkiadó R.T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. — Telefon 9-77.

Május 4-én

ben az Ország

19-ig ötveneg

le az önálló zsi

megyében alak

helyi tagozata.

szürke, semmit

aki csak kissé

terségében és is

rás komplikált

nyára álmélkod

és illő respektu

erre a teljesitr

hatjuk, hogy a

„spitzenleistung

Zsidó Párt ezal

dukált. Még in

bontakozik ki a

meggondoljuk,

kellott leküzdeni

rosszindulat, a

állottak minden

jában. Voltak

Besarábiában és

törvényszéki eh

visszautasították

mai okok miatt

vegre negyedszer

elfogadni, mert

sem tudtak hibát

Csak az a fiat

forradalmi lendü

leküzdeni ezek

amellyel az orszá

gáda a Zsidó

Csodálatos és fel

azok számára, ak

szervezésének

amint mintegy

megmozdulnak a

négy sarkában és

alatt szinte a f

gító kezek, az egy

felkínálják munk

nagy ügy érdeké

kal és küzdelmek

tak ezek, méltók

hez, amellyel a r

korszakának alap

Ma tehát a m

legfiatalabb pár

egy zsidó, mint n

különböztetett é

a párt első tüzz

csakugyan a le

gyunk-e? Formál

események mélyér

zsidó nép elveszte

ségét és mint üld

sebség volt k

országról országra

párt, azóta küzd

politikai élet for

gramja is adva va

tendeje s a mi fel

volt, hogy új form

Ez a program ró

össze: a zsidóság

méltó életet s a Z

nek a jobb létfelt

lása. Megvan ez

esztendeje, a lelke

vágy utána, csak

vezve, nem öltete

Ezért volt olyan

eruptív jellege a n

nak, ezért csatlako

nélkül a zsidó töm

régi gondolat öltöt

eszme, melynek sz